

ارائه مدل اصلاحی در توسعه و ترویج کارآفرینیدر دانشکده مهندسی

علی مهرکیش^۱

مصطفی مکارم^۲

^۱ گروه مهندسی مکانیک، دانشجو دکتری، ali.mehrkish@yahoo.com

^۲ گروه مهندسی متالوژی، فارغ التحصیل کارشناسی ارشد، mo_makarem@yahoo.com

چکیده

یکی از مدل‌های مطرح در توسعه پایدار در میان کشورهای در حال توسعه از جمله ایران، دستیابی به توسعه پایدار از طریق کارآفرینی می‌باشد. اجرای طرح‌های ترویجی در موضوع کارآفرینی در دانشکده مهندسی در دو سال گذشته بسیار مورد توجه مسئولین محترم بوده است تا آن‌جا که نه تنها دفتری برای این منظور راه اندازی نموده‌اند بلکه برگزاری جشنواره‌هایی همچون سنکام را نیز در دستور کار قرار داده‌اند. اما بررسی مدل‌های موفق داخلی مانند دانشگاه‌های پایتخت و خارجی مانند دانشگاه‌های آمریکا و اروپا، می‌تواند مدل‌های بومی‌تری را در اختیار مدیران در توسعه هرچه بهتر این موضوع قرار دهد. در این مقاله ضمن معرفی یک نمونه بومی جهت توسعه کارآفرینی، توجه مسئولین به استفاده از ظرفیت‌های مستقر در مرکز رشد در موضوع کارآفرینی معطوف خواهد شد. **کلمات کلیدی:** توسعه، کارآفرینی، مرکز رشد؛ مدل‌های بومی ترویج

طرح مسئله

به طور کلی با توجه به اهداف در نظر گرفته شده برای ارتقاء دانشگاه‌های کشور از دانشگاه آموزش محور و پژوهش محور به دانشگاه کارآفرین، یکی از اولین گام‌ها توسعه مفاهیم این موضوع از طریق فعالیت‌های ترویجی در موضوع کارآفرینی است. در این باب فعالیت‌های ارزنده‌ای توسط مسئولین محترم رخ داده است که برگزاری نشست‌های متنوع، برگزاری جشنواره سنکام و نیز ایجاد بستری جهت کارآفرینی در ساختار اداری از آن جمله‌اند.

اما باید توجه داشت مفاهیم کارآفرینی در کشور نه تنها به صورت ترجمان لغت به لغت موجود هستند که شاید برای همگان مناسب نباشد، بلکه نمی‌توان از یک ساختار اداری انتظار داشت مفاهیم کارآفرینی در قالب یک مدل اداری توسعه دهند. بررسی مختصری در فضای بین‌المللی می‌تواند نشان دهد، ساختارهای موفق کارآفرینی دانشگاه‌های معتبر دنیا دولتی و اداری نیستند بلکه عمدتاً بر پایه حمایت شکل گرفته‌اند.

این حمایت‌ها عمدتاً در قالب برون‌سپاری ترویج و توسعه کارآفرینی با یک نگاه نظارتی بوده‌اند. سازمان‌هایی که جهت این امر شکل می‌گیرند، قالباً همراهی اساتید، مدیران و پرسنل اداری را نیز دارند. این حمایت‌ها را می‌توان در شکل‌های زیر خلاصه نمود:

- ۱- با حضور در ساختار سیاست‌گذاری مجموعه‌های خصوصی ترویجی حمایت راهبردی خود را ارائه می‌دهند.
- ۲- با تخصیص امکانات اولیه لازم جهت ترویج کارآفرینی با یک نگاه حمایتی، منجر به توسعه یک بنگاه اقتصادی می‌شوند.
- ۳- با تخصیص حمایت‌های برندینگ به گسترش بازارهای محلی و بین‌الملل ایشان کمک می‌کنند.

باید توجه داشت دانشکده در این موضوع دستاوردهایی از قبیل موارد زیر را بدست خواهد آورد:

- ۱- برون‌سپاری اجرای بخشی از فعالیت‌هایی که در رسالت خود داشته است.
- ۲- مدیریت و نظارت بر ساختارهای ترویج کارآفرینی در مسیر مورد نظر اسناد بالا دستی.
- ۳- حمایت از بخشی از جامعه اساتید، دانشجویان و فارغ‌التحصیلان.
- ۴- تمرکز فعالیت‌های منجر به توسعه کارآفرینی.

راه حل پیشنهادی

از جمله برودادهای توسعه کارآفرینی ارتقای جایگاه واحدهای فناور در مرکز رشد است. راه‌اندازی مرکز رشد علوم انسانی در دانشگاه فردوسی مشهد و حضور واحدهای با مأموریت توسعه کارآفرینی از جمله شتابدهنده فردوسی، دانشکده مهندسی می‌تواند ضمن حمایت از سرمایه‌های دانشگاهی خود، توسعه این مضامین را در فضایی پویا محقق نماید.

شکل ۲: مدل محتوایی توسعه تفکر کارآفرینی در مدل مدارس تجربی کسب و کار

جمع‌بندی

در این مقاله پس از تبیین فعالیت‌های ارزشمند دانشکده مهندسی در موضوع ترویج کارآفرینی در دو سال گذشته، به معرفی مدل برون سپاری در توسعه کارآفرینی اقدام گردید. به عبارتی نگارندگان بر این باورند که توسعه کارآفرینی می‌تواند خود دلیلی برای ایجاد و بسط یک کارآفرینی مولد و پویا در خارج از ساختارهای اداری دانشکده باشد و آن چه به نظر می‌رسد ظرفیت‌های موجود در مرکز رشد دانشکده مهندسی با حمایت اساتید و مدیران دانشکده می‌تواند پاسخ‌گوی این مدل باشد.

شکل ۱: شتابدهنده کسب و کار فردوسی

مدل پیشنهادی بر این عقیده است که هر فردی صرف نظر از این که در آینده صاحب چه نوع کسب و کاری خواهد بود معتقد است، به ۵ مهارت اساسی جهت افزایش احتمال موفقیت نیازمند است. بر این اساس کلیه آموزش‌های ترویجی می‌بایست حول ۵ مهارت کلیدی طراحی و تدوین گردند.

همچنین جدول نیاز جوان و نوجوان حول نقشه ساختاری مشخصی که در شکل ۲ نشان داده شده است و بر اساس تجربیات آموزشی، مطالعات پژوهشی و مصاحبه با افراد صاحب نظر بدست آمده است، شکل می‌گیرد. الگوی کلی آموزش‌های حاکم نیز باید بر مبنای روش‌های Learning by Doing و آموزش فعال بوده است که در قالب‌های کارگاهی و کمپ‌های کوتاه مدت و نیز مدل مدارس تجربی کسب و کار اجرایی می‌شوند.